

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 7 Mart 2025
Sayı 1080

10/2501

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gübre, tarımsal üretimde verimlilik açısından hayati bir öneme sahiptir. Gübre yetersiz verildiğinde üretim düşmekte, bu durum hem çiftçiye hem de tüketiciyi olumsuz etkilemektedir. Türkiye toprakları için gübre vazgeçilmez bir unsur olup, gübre fiyatlarındaki artışlar ve sahte gübre kullanımı tarım sektörünü büyük ölçüde zorlamaktadır.

Cumhurbaşkanlığı tarafından fahiş fiyatlarla mücadele çağrısı yapılırken, tarım sektöründe hızla artan gübre fiyatları, devlet tarafından verilen destekleri yutmakta ve çiftçiye mağdur etmektedir. Gübre fiyatları Aralık 2024'ten itibaren hızla yükselmiş, verilen destekler fiyat artışının yarısını bile karşılamaktan uzak kalmıştır.

2024 yılında çiftçilere verilen toplam gübre desteği Cumhurbaşkanlığı bütçe gerekçesinde 4 milyar 965 milyon lira olarak açıklanmıştır. Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı 2 milyon 750 bin çiftçi bulunmaktadır. Bu destek çiftçi sayısına bölündüğünde, çiftçi başına 1.805 TL gibi yetersiz bir destek düşmektedir. Oysa ki, 2024 yılında taban gübrenin fiyatı 5.800 TL'ye ulaşmış, üre gübresinin tonu 12.600 TL'den 17.500 TL'ye yükselmiştir. 2025 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda gübre desteği 8 milyar 281 milyon TL'ye çıkarılmış olsa da, çiftçi başına düşen 3.010 TL'lik destek, gübre fiyatlarındaki zamlar nedeniyle çiftçiye ulaşmadan erimştir.

Bunun yanı sıra, tarımsal üretimde kullanılan ilaç, tohum, mazot, kira, işçilik, ekipman ve elektrik giderleri de hızla artmaktadır. Tarım sektörünün karşı karşıya olduğu bu kriz ortamında, kuraklık riski de kapıdadır. Artan maliyetler, çiftçiye, üreticiye ve besiciye boğmaktadır.

Gübrede dışa bağımlılığımızın nasıl oluştuğu, kamu fabrikalarının satılırken öne sürülen gerekçelerin neden gerçekleşmediği, gübre ithalatını yapan firmaların kimler olduğu, sahte gübre ile ne ölçüde mücadele edildiği, gübrede tekelleşme olup olmadığı ve fahiş fiyat artışlarının kimler tarafından yapıldığının irdelenmesi önemlidir.

Tarım sektörü, Türkiye ekonomisi ve gıda güvenliği açısından stratejik bir öneme sahiptir. Gübre fiyatlarındaki fahiş artışlar ve sahte gübre kullanımının yaygınlaşması, çiftçilerin üretim maliyetlerini artırarak tarımsal verimliliği ve sürdürülebilirliği tehdit etmektedir. Gübrede dışa bağımlılığın nedenleri ve kamu fabrikalarının özelleştirilme sürecinin etkileri incelenmelidir.

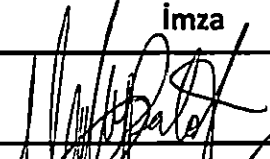
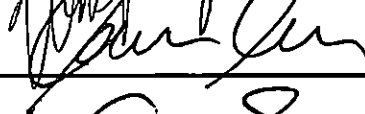
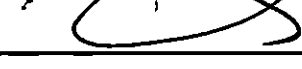
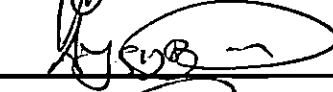
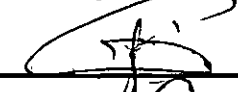
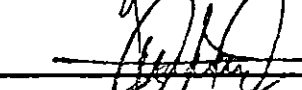
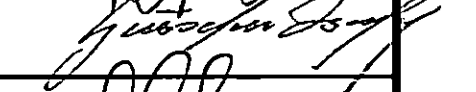
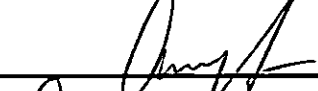
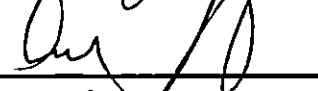
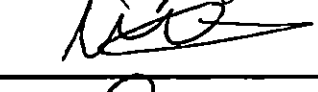
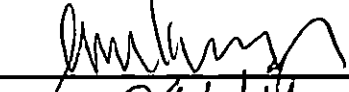
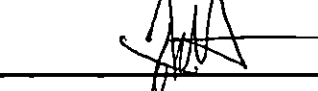
Gübre ithalatının kimler tarafından yapıldığı, sektör içerisinde tekelleşme olup olmadığı ve fiyat artışlarının hangi aktörler tarafından gerçekleştirildiği şeffaf bir şekilde ortaya konmalıdır. Sahte gübre üretimi ve satışı ile ilgili mücadele yöntemlerinin etkinliği araştırılmalı, bu konuda eksiklikler belirlenerek gerekli tedbirler alınmalıdır.

Çiftçilerin mağduriyetini önlemek, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini sağlamak ve gıda güvenliğini korumak amacıyla bu konuda Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

Saygılarımla. 04.03.2025

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili

10.8. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 Mahir DOĞU	İzmir	
2 Ali Fozul KASAP	İkizdere	
3 R. H. T. N. N. S. A. T. O. Ğ. L. U.	İzmir	
4 Serkan Sarı	Balıkesir	
5 Vecdi Dündar	Kırklareli	
6 Ayhan İncekaya	Bartın	
7 Ömer CEYLAN	Gaziantep	
8 Ali ÖZTÜNG	Kahramanmaraş	
9 GÜREL EROL	Elazığ	
10 Orhan Sömer	Adana	
11 Ali KARADAĞ	Uşak	
12 Ayhan Yaman	Ankara	
13 Tahsin BECAN	Samsun	
Melih MEHİR	Çorum	
14 T. C. K. A. K. S.	Kocaeli	
Erin Karakul	Aydın	
15 Dile Nur S. İ. H. U.	Eskişehir	
16 Nail GİLER	Kocaeli	
17 Nuriye Altın	Sakarya	
18 Semra DİNLER	Ankara	

Mahmut Tanal Samsun

